

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁFNOVELDE-UTCA 8. Telefon száma 55-88.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁFNOVELDE-UTCA 8. Telefon száma 51-88.

Kongrua.

Régi baj Magyarországon a lelkészkedő alsó papság nyomorúságos anyagi helyzete. A nem katolikus lelkészek sorsáról immár gondoskodott az állam az 1898. XIV. törvény...

Igy jött létre az 1898. XIV. törvényezik, mely megszabta a lelkészkedő papok jövedelmi minimumát, úgy intézkedik, hogy ott, ahol ez a minimumot a papi jövedelmek nem fedőzik, az állam pénztárából egészítessék ki...

Igaz, hogy a magyarországi katolikus főpapak eddig is sokat segítettek a fenntartásoknál és tartozó alsó papságon. De hogy ez a segítség nem felelt meg a jogos igényeknek, azt a törhetetlenül vált állapotok, s az egyre hangosabb lett panaszok bizonyítják.

egyszerű pázslorai számára megkönnyítse a feladat teljesítését. Ebből azután nyilvánvaló, hogy a katolikus lelkészek kongruájának rendezése dolgában egyfelől az államra, másfelől a katolikus főpapságra hárulnak kötelességek.

Összinté megelégedéssel látjuk, hogy ez a kérdés kezd kibontakozni a hosszú vajadás procezzusától, formát kezd ölteni, mely már azzal a reménnyel bíztát, hogy az örökös terveihez az eredménye is lesz. A katolikus kongrua rendezésére kiküldött országos bizottságnak tegnap Samassa érsek elnöklelte és Timon Ákos előadása mellett tartott ülése már arról tanusodik, hogy a hivatott tényezők komolyan látnak a dologhoz.

Addig azonban, a míg ez megtörténhetik, még sok egyéb kérdésnek a tisztázása szükséges. Tekintetbe véendő az, hogy az 5317 katolikus plébániának papjai közül főképpen azok szorulnak segítségre, kik a nemzetiségekhez tartoznak. A görög katolikus románok és ruthének, meg a római katolikus törökök. Mert ezek a legszegényebbek.

Az országos bizottság csak folytassa munkálkodását és legyen rajta, hogy a kongrua kérdését minél hamarabb a végleges megvalósulásához juttassa.

Budapest, márczius 15.

A trónörökös és a magyar zászló. Egy estlapp egy nálunk jórészt ismeretlen horvát lap, a Hrvatska Sloga nyomán azt a felütést keltő hírt bocsátotta világra, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg, a magyar királyi trón prempatív örököse, nem fogadta el a fumei kormányzó és a fumei pénzügyigazgatóság tisztelgését, mert azok magyar lohogos hajón közeledtek a trónörökös hajójához.

A Pelikon hadihajó fekete-sárga lobogóival érkezett Fiuméba Ferenc Ferdinánd főherceggel, mely alkalommal gróf Szápáry László, Fiume kormányzója és dr. Gaál Tibor miniszteri tanácsos, egy, a magyar nemzeti lobogóval ellátott hajón tisztelettel akarta tenni a főhercegnek. Az adria szelőlétét lengedező magyar tricolor láttára, úgy látszik, megijedtek a Pelikon hajóján, mely azonban hatalmas szip- és zászlókkal tudtára adta gróf Szápáry László hajójának, hogy ő fensége Ferenc Ferdinánd hajójának, hogy ő zászlós hajót elfogadni.

Hogy hasonló elbánásban részesült az ugyan-csak hatalmas magyar lobogóval ellátott László nevű hajó, melyen a fumei pénzügyigazgatóság szándékozott Ferenc Ferdinánd főherceggel szándékozott Ferenc Ferdinánd főherceggel szándékozott Ferenc Ferdinánd főherceggel szándékozott.

Sokkal bensőbb és igazabb a magyar trón iránt való tiszteletünk és hódolatunk, semhogy az ilyen megdöbbenő hír felett könnyelműen és megmondhatatlanul nyilvánítsunk véleményünket. Nem lehet, nem szabad elhinnünk, hogy a horvát lap igazat mondott. A magyar trón örököséről egy ismeretlen horvát lap jelentése azt elmondja, hogy a horvátok a magyar államot nem tekintik a magyar állam részének.

A főhercegrez igen közel álló bécsi körökben alkalmunk volt tudakozódni, de mert a főhercegrez még nem tért vissza Bécsbe, nem kaphatunk magára az esetre nézve bővebb felvilágosítást vagy határozott demitént, de a körök teljesen kiártnak mondják azt, hogy a főhercegrez a magyar lobogó ellen tüntessen.

A trónörökös főhercegrezről szóló hírt Saell Kálmán este a szabadelnv pártkörben olvasta el az estlappból. A miniszterelnök kijelentette a töle tudakozók előtt, hogy az egész dologról semmi értesülése sincs, s épen ezért is valószínűtlennek tekintik, mert elképzelhetetlen dolog, hogy a fumei kormányzó ne tett volna neki rögtön távirati jelentést, ha ilyesm történnék. De ő különben sem látja az egész dologban a zászlósértés tényét, mert ha a főhercegrez csakugyan visszaparnacsolta a két nemzeti lohogos hajót, az sok más okból történhetett, s minden ok közt ép a zászlósértési szándék a legvalószínűtlenebb.

A Kel Ért. jelenti: «Egy magyar estlappnak horvát forrásból merített ama híre, hogy a magyar lobogó Fiumében a trónörökös részéről megsértett volna, a politikai körökben méltó kétféle keltet ugyan; általában azonban ottalan kolumániának tartják, melyly az illető horvát lap csak ama célt akarta elérni, hogy az új parlamenti konstelláció közepette a magyarok nemzeti érületét megsértse. A mennyiben a hír kétséget kizáró alakban meg nem cáfoltatnak, a függetlenségi párt ez ügyben interpellálni fogja a kormányt, mely tekintetben Kossuth Ferencz elnök visszatérte az érdemleges elhatározást fenntartja.»

Belpén-e a függetlenségi párt a delegációba, vagy ne? Ezt a kérdést feszegette ma délután Polónyi ur szobozói választói előtt. Polónyi ur testtel-lekkel van, hogy a függetlenségi pártnak be kell mennie a delegációba. És ezt igen furcsán indokolja. Azzal, hogy mivel most az ellenzéki pártok közül csak a néppárt lesz abban képviselve, a külföld előtt oly színben tünnek elő Magyarország, mintha itt csak klerikális élnekek lenné. Meg azután a néppárt, melynek háta mögött osztrák szövetségek állnak, bizonyára klerikális irányba terelne külügyi politikáinkat. Látnak Polónyi ur egyszerre annyira beleszerelmesedett a delegációba, hogy szembeállni marta a néppárttal. Pedig Polónyi ur eddigelőt nagyon szepen megfert ezzel a klerikális párttal, s maga is igen erős klerikális hajlamokkal argultatta a maga politikai portekáját. Hanem hát Polónyi ur mindig szeretett a zavarosban halászni, s most is azért zavarogatta a politikai vizeket, hogy keresessen bennök valamit. A függetlenségi pártnak a delegációhoz való viszonyát nem Polónyi ur van hivatva szabályozni. Megtette ezt a függetlenségi párt maga 1891. év végén s állaspontját igen világosan kifejezte abban a szózatban, melyet 1892. év január 1-én intézett a magyar nemzettel, s melynek kérdéses passzusát ép tegnapelőtti vezércikkünkben közöltük. Ha Polónyi ur olyan nagyon szerelmes a delegációba, hat csak enyelgen vele, de ne tegye ezt függetlenségi jelszavakkal, mert ezzel egyzertien a függetlenségi elveket csufolja meg. Egyébíránt az, a mit Polónyi ur csinál, csak afféle czölöperés ahhoz a hídoz, a melyen át szeretne menni a közösgyes táborba. Még szép tőle, hogy elmékedvén a delegációba való bemenetelről, kijelentette, hogy mostani mandátuma alapján meg nem akarja kivenni részét a delegációsális dicsőségből. Egy függetlenségi párti országos értekezlet ele szeretne terjeszteni a kérdést, hogy ez döntőn fölülte: belpén-e a függetlenségi párt a delegációba, vagy ne? Egyéb-

íránt a szobozói függetlenségi párt — mint nekünk táviratozók — kimondta, hogy a delegáció kérdése országos pártgyűlésen tárgyalandó, s ott a kisebbség vesse magát alá a többségnek, de pártbontást ebből csinálni nem szabad.

Közéletünk.

Rhodes Cecil, a dél-afrikai angol gyarmatok vezető embere, néhány nap óta Berlinben tartózkodik s ott nagy kiüntetéssel veszik körül. Maga a német császár külön kihallgatáson fogadta, az angol konzul pedig fényes ebédet ad a tiszteletre, hol a német gyarmatpolitika legelső férfival megismerkedhetik. Ez a Rhodes inkább kalandor, mint államférfi. Mint tüdőbeteg orvosnövendék ment ki Délafrikába, baja ellen orvoslást keresni a klímában s azóta minden megengedett és meg nem engedett módon ott óriási vagyont harcolt össze. Egy országot is alkotott, nagyobb területtel, mint Magyarország, melyet a saját neve után Rhodesiának nevezett. Barátjával, Barnatovval, az egykori czirkusz-bűvészel egyetemben megszerelte a kím hercegi-gyémántmezők birtokát, a transvaali aranybányák egy része az ővé, s a Chartered társaságot is ő alapította, melynek tulajdonát többek között több millió holdnyi földbirtok képezi.

Rhodes azt a kimeletet nem ismerő durva politikai follyattá Afrikában, a mely az angol hatalmat mindenütt jellemzi. Az ő szemében úgy bántak az ügyfogyott Bushman szerencséssekkel, mint a barmokkal, s még a boerokat is, az ott meglepetést hollandusokat egyik országból a másikba útként mint a vadat, hogy elrabolhassák birtokaikat.

Az időzött boeroknak azonban kedvezett a szerencse. Folyton tovább és tovább hurcolkodva az angol brutalitás elől utólagra az a helyen telepedtek le, mely ma Transvaal néven ismeretes. A hely gazdag volt művelésre alkalmas talaj dögében, meg gazdagabb ásványi kincsekben. A megnyitott aranybányák milliókat hoztak. Természetesen, hogy az angolok ott termettek ismét, birtokukba kerítettek a bányákat, de elakarták foglalni az egész tartományt is. Rhodes Cecil ravasz kalandor módjára fogott a munkához. Egy szövetséges, Jameson orvost mintegy zeredmagával felgyűvereztet kézzel hatalmába akarta keríteni a fővárost Johannesburgot. Arra számítottak, hogy valamelyes összekoocznasra kerül a dolog, a hol a boerok őrügyet szolgálnának Angliának a beavatkozásra. De nem így történt a dolog, Jameson és társai veres fővel voltak kénytelenek visszavonulni, Vilmos császár pedig táviratban hívta vissza a boer kártartás elnökét Krüger — intelmű Angliának. S Anglia megértette az intést. Foglalt csokortagát Albion fiai, de békét hagytak a boeroknak, sőt forma, kedvéért bíró elő hurcolták Jameson urat.

TITOK.

Titok maradt volna mindörökké, de neszt vette a hímes pillangó s egy édes csók kabólatá alatt elárulta a szerelmes rózsának; így nyárészeli szél hűzelegve susogta körül a rózsát és kiesalt belőle a titok, a mit azután sorba vitt a szendergő virágokhoz, a melyek mohó kíváncsisággal utóttek le apró fejcskéiket és komolyan, minden malícia nélkül tárgyaltak egymás között. Ahogy ott álltam közöttük, fehér ruhában, modulatlanul, egy a törzéhez támaszkodva, nem tudtak, hogy elő lény vagyok. Talán azt hiték, hogy egyike vagyok azoknak a fehér szobroknak, a melyek a kertet díszítették. Balgák! Hogy megijedtek, a mikor kinyújtottam a karomat és egy lépést tettem előre! Valaki elvette beszédüket, azt a csodálatos teljes suttogást, a mit ember meg sem ért, tán csak a kőltő!

Ijedt suttogás tamadt körülöttem, mintha valami remes, kétégebeestl tanácsozás folyta köztük. Én pedig megharagudtam rajuk, meg mindannyiokra és siető lepteiket hagytam el a kertet. Utánam hangzott, mint valami szellemkörus, a kert lakóinak remélt, esedő intése: — Titok! Titok! Titok! ... Ki lakik ama fényes ablakok mögött? Egy öreg ember, meg egy fiatal léány. Az öreg ember sokat szenvedett már életében. Sokszor sújtott szivére a sors hatalmas ökolcsapása. S attól a sok csapástól aztán úgy megkeresedett az sziv, hogy a leghatalmasabb, legerősebb erés egy parányi sugara sem hatolhatott rajta keresztül. Kiszaradt fa tövén zsenge, ifjú hajtás! Mit keres az a fiatal, langoló szívű léány a ridég agy mellett? Az a megmekényedett sziv nem szereti őt, csak félti. Mitől félti? Hazug szótól, hazug esküvéstől, férfi-ainokástól, férfi szenvedélytől? Vasrácsokat az ablakokra, erős zárvát az ajtókra, a kert magas kőfalára pedig hegyes szökeget! Nehogy meglássa az a nyúló rózsabimbó! Valami köbör lepke, nehogy a rózsabimbó meglásson egy lepke! Így van ez jól! De a kiégett szívű öreg egyből mégis megfeledkezett: hogy a léánya szobájában zongora áll, hogy a zongoraszó mellett fel-felhangzik néha egy melabus ének, hogy az ének a nyitott ablakon át kiröppen a szabad légtébe, át a kőkerítés másikk oldalára, a hol egy karsu természet fiatal férfi órák hosszaj és soványgón szivja magába minden ütemét a szívet, leiket bődülő dalnak. Nem őriz meg egy szerelemvágyú léányszívet: vasrács, kőkerítés, ottalás zavar! Kiröppen az egy rövidke dalban és esedőként épen, a hol már vannak rá édes epedések. Hiába volt minden elővigyázatod, zsarnok öregember! — — Te láttad meg eseska pillangó, mikor a kert-fal tulsó oldaláról átrepült egy kis ködrabar, a mihez egy papírrelvél volt kötve rózsaszín szalag? Mi állt benne? Azt te nem tudod, mert nem érted a betűket, de tudsz olvasni az arez vonásból, a pírulásból, a reszketésből! És a mit te abból kiolvasztál, azt mar az a másik ködrabar mondja meg, a mi visszaröplö a választ.

Bizony, bizony, nehéz egy léányszívet megőrizni! Mi a levélváltás eredménye léány és ifjú közt? Találkozás! Mi a találkozás eredménye? Csók, ölelés, langoló szerelmi fogadkozások. Meg az, hogy a léányka zavart, izgatott lesz! Összerenzen a legkisebb neszre, elpirul, ha neven szólítja. S ha a léány örökké csak a magányt keresi; ha telje sem néz himzésének, könyveinek, hangjegyeinek; ha heteken át mindig csak egy dalt engek, halkan, szomorúan; ha akkor elüldögel tetek, alkalomozása merülve; akkor közeleg a vesztély, vagy talán már itt is van. Ezeket gondolta magában a furlangos eszü öregember s a mikor egyszer mankójára támaszkodva leestál a kertbe, egy darabka posztót talált a kőkerítés egy kialsó vascsőgen, olyanforma ruha foszlányát, a melyet ő még a léányan sohasem látott. Elhatározta, hogy lesbe áll. És lesbe állt. És elclogta a repülő szerelmi postát és elolvasta tartalmát a rózsaszín szalaggal átesottl papírdarabkát és iszonyu haragra gerjedve, fogta magát és a léányát zárdába adta. Ne legyenek nyagra ti merész lovagjai a középkornak, a kik ködélhárcsót akasztottak a kedveseiket alakába s annak segélyével rabolták el a remegő szüzet a zsarnok apai szigort el! Nemcsak korotokban történtek ilyen dolgok! Ha titeket hajlamaitok ösztönöztek esodás hősiettekre, a jelenkor finom kezű, léányos arcú urfiát a körülmenyek lelkéi bázor, mely a hely tövénben aggodalmosan nyírville várt gazdájára, mikor érkezék már hófény zsákmányával, most egy számközzelán berkocsi tanuskkönyveburkolt diszkur köcska vezi a szabadító tisztét és ha nem is repül a szerelmeskét szilakszeson épült ódon lovagváru, de kiröbög velük a vasúthoz, a mi aztán viszi őket messze, messze idegenbe, a hol esetleg a ciztrom virul. No hát ezert mondok, hogy ne legyenetek nyagra ti merész lovagai a középkornak! Mert ha nektek volt heveitek, bátorságok, nekünk is van; emellett meg berkocsink, meg gözgépnik is. Igaz, hogy van rendőségünk is, a mi nektek nem volt és az hasonló esetben meg előny volt reatok nézve. Mert, hogy a zárdából ellillant ha-

A SZÁRNYAS EMBER.

— És ha csak hódolgtalanul, szerencsétlenül teszesz, — vetette ellen Zéphyrin könyvekkal a szemében, mert a kényszer, a melyet roám erőszakol, megmérgezi életemet. Távol atól, hogy a mint parancsolod, szegyenkezes rejtegetem, dicskedve kellene mutogatnom a verőfényben szép fehér szárnyaimat; és nemcsak nevetség tárgya nem volnék, hanem mindenütt élénk bámulatot gerjesztenék. — Azt hiszed? — szólt a paraszignada. — És határozottan folytatta: — Nos, próbát meg késsz. Éppen tele van e terem látogatókkal, kísértésd meg, megengedem. Vess le a kábatátod és a mellyenedet, röplj föl a padnyalig, ha mersz... rögtön megitódt a hatat. Zéphyrin fölemelte a két kezét, de csak a legfelső gombot érintette, azután csigmedten hanyaltott le a karjái. A szeméremzet, a zavarral párosult félelem rendellenesége miatt, a sejtelem, hogy mindez emberek a pillanatyit álmékkodás nlan gnyonosan kikacagják és a bizonyosság, hogy a pajtasai majd inceskednek vele és boszantani fogják, onsulnyal nehezedit reá, rögtön lelhasználta a bátorságát. Megértette, hogy atyanak a tapasztalat, az emberismeret adta szabaja a zavart és az eddigiekkel is nagyobb könyvessepek gördültek ki a szeméből. — No lám, — mondta Baudru Zéphyrin lehorogszottl fejének láttára, magad sem merészkedel... Ne keseregj hát tovább, fiacskám, eljövök vasárnap. VII. Évek tüntek el így... Zéphyrin kioltathatlan tudványa nélkül meghalt volna bánatában. Baudru minden harmadik hetén eljött érte, haza vitte. Nagy órome volt ilyenkor a fiúnak, hogy Rosaliet megőlelhette és nagy szomorúsága, hogy hátát oda kellett tartania a paraszignada oldalának. De mentől nagyobbra nőtt Zéphyrin, annál székessebb volt atya elővigyazata. Most, a mikor már tizenhat évét élerte, sokkai gyorsabban nőttek a tollai. Meglörtént egy izben, hogy Baudru, az aratás-lék lenven elfogalva, őt hétig nem jelent meg a kollégiumban. A szárnyak erős nevén nagyon megszokította Zéphyrin kabáját és rendkívül le-

